

uit Munster. Hoewel hij zich graag in Nederland zelf gevestigd zou hebben en hoewel hij ook pogingen in het werk heeft gesteld om een accreditatie te verkrijgen als pauselijk zaakgelastigde in Brussel of Den Haag, is hij hierin nooit geslaagd. Voor het gouvernement, vooral belichaamd in koning Willem I is hij al die jaren 'persona non grata' gebleven. Mede daarom steunde hij bij zijn bestuurlijke werkzaamheden als vice-superior sterk op de zogenoemde aartspriesters: zeven priesters die aan het hoofd stonden van evenzoveel kerkelijke districten of aartspriesterschappen die samen de Hollandse Zending uitmaakten. Ciamberlani had een aantal van zijn bevoegdheden trouwens ook aan hen overgedragen en wel bij wijze van subdelegatie. Deze faculteiten bleven overigens beperkt tot het eigen kerkdistrict van elke aartspriester.

Tot de instelling of heroprichting van een bisschoppelijke hiërarchie in 1853 werden vervolgens ten behoeve van het bestuur over de Hollandse Zending door de Propaganda Fide nog vier Italiaanse 'vice-superiores' benoemd. De eerste in de rij was Francesco Capaccini die al in september 1828 als diplomatiek agent van de Heilige Stoel naar Nederland was gezonden om de uitvoering van het in 1827 gesloten concordaat te begeleiden. Op 14 april 1829 volgde zijn benoeming tot internuntius en medio mei van datzelfde jaar werd hij – tot teleurstelling van sommigen, die graag een Nederlander aan het hoofd van de Zending hadden gezien – ook tot vice-superior benoemd. Omdat hij zich echter vooral met staatszaken moest bezighouden, vertrouwde hij een aantal bestuurlijke werkzaamheden in relatie tot de Zending – ook in dit geval bij wijze van subdelegatie – toe aan de Utrechtse aartspriester G. van Nooy. Die had na het overlijden van Ciamberlani ook reeds het ambt van vice-superior waargenomen, daartoe op 15 maart 1828 gemachtigd door de kardinaal-prefect van de Propaganda Fide.⁹

Capaccini's opvolgers: Antonio Antonucci, Innocenzo Ferrieri en Carlo Belgrado ontvingen eveneens een dubbelbenoeming: zij waren én zaakgelastigde of internuntius van de Heilige Stoel in Den Haag én vice-superior.¹⁰ Juist zoals Ciamberlani moesten zij tijdens hun verblijf in Nederland de bisschopswijding echter ontberen. En dan was er nog het merkwaardige intermezzo-Zwijzen dat verband hield met het plotselinge terugroepen van Ferrieri naar Rome op 23 augustus 1847. Diens abrupte vertrek hing mogelijk samen met een steeds slechter wordende verstandhouding met C. L. Baron van Wycker-

9. Vgl. R.G.R. Smeets, 'Aartspriester Gerrit van Nooy', in: *Archief voor het Aartsbisdom Utrecht* 39(1913), p. 1-165.

10. Capaccini is na de periode 1829-1831 nog een tweede maal in de Zending als internuntius werkzaam geweest en wel van eind mei 1841 tot medio november van datzelfde jaar.